

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
belső farkasutczában 81 szám alatt.

Megjelen e lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Keddén, Csütörtökön és Szombaton.
{ Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr., negyedszor 4 kr. Minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik. }

KIADÓ-HIVATAL:
Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, január 11-kén 1862.

(D) Azon feszültségben, mely közt az európai nagy hatalmak állanak a mostani fegyverzett béke alatt, minden világeseemény szoros összeköttetésben áll az egyes nemzetek sorsával; minthogy a kül-események minősége határozza el, ha vajjon a folyton folyó nagy hadi készülétek fel fognak-e használni a csatatéren.

Innen van az, hogy ha a kül-események komorodnak, sokszor egyes elnyomott népekre nézve kedvezőbb kilátások nyílnak, engedékenyebbek kezdenek lenni kormányaik, mert végre is békületlen polgárok gyermekeivel nem vívhatni szerencsés csatákat.

Európa csak a napokban is meglehetősen feszültségben vala, maga a porosz király is kijött békés sóderből, s hadseregének vitézségére hivatkozott új-évi beszédjében. A pápa elfoglalt tartományainak visszavívásáról gondolkozik, s az orosz oly hangon írja memorandumát Ausztriához a suttorinai expedíció ügyében, mintha már Bessarabiában állana csatákész háromszáz ezer kozákja, fenyegetve Ausztria határseleiteit. Garibaldi sem hallgat el az alatt, s jelen látja a perczet, midőn nemsokára az olaszok bátorsága ismét próbára lesz téve.

És mindennek rugója ott van, hogy Vilkes kapitány Slidel és Mason urakat elfogta, pedig talán e hősi tett oka nem is tisztán politikai színezetű lehetett. Talán régi kedvesét Slidelné akarta az agg-tengerész elrabolni boldog férjétől; mert hisz kiderült, hogy Vilkes kapitány szeretett egykor szenvedélyesen egy fiatal hölgyet, kit azonban egy fagygyú kereskedőhöz t. i. Slidelhez adott nőül.

Ennek a szerelmi viszonynak talán szegény házánkra nézve is lett annyi hatása, hogy a Lajthán túli politikusok is megrebbeve a fenyegető világeseeményeken, elkezdették, nem tartani többé Ausztria végromlására vezetőnek azon politikai dualismust, mely alatt háromszázad óta szerencsésen fenntartá nagyhatalmi állását a habsburg-lotringeni uralkodóház.

Az elfogott biztosok kiadatása, melylyel lapunk telegrammja meglepett, fontos változásokat idéz elé a régi politikában. Anglia döntő szerepe, melylyel mindig be szokott folyni a continens ügyeire, nem fog háborítani azon nagymérvű hadviselés által, mely őt fenyegette, s mely ha kitör, egész erejét igénybe veendette.

E helyzet a déli szláv mozgalom reményeire hűtőleg fog hatni, s Törökország újból fedezve lesz egy hatalmas szövetség által, mely csak Olaszország terén nem védi az európai legitimitást. És aligha e fordulatot nem lehet kedvezőtlennek mondani a pápaságra nézve, de annál kedvezőbbnek a velencei kérdés békés megoldására.

Ezen gordiusi csomók oldozgatása közt talán a miénkre is elkerül a sor, habár az újabb fordulatokkal, tartunk tőle, hogy megint nem fog az oly sürgősnek tetszeni. Amde a világeseemények gyorsan váltakoznak, és Ausztria a suttorinai kérdés alkalmából is szomszédainak oly indulatáról győződhet meg, miképp reá nézve sem ártana, ha belügyeivel egészen rendbe jöhetne, s ha végre lehetne már hajtani azon világra ható ünnepélyt, mely egy magyar király megkoronázásának fényét, s egy 12 millió lélekből álló hatalmas királyság hűségsküjét hozza az események fölszínére.

A mint a bécsi lapok írják, Pesten oly kilátás van, hogy a jövő április havában fogna az országgyűlés összehívani. Csakhogy megint április ne járna mint tavaly!

Ha azon eszmék meggyőződésé gyökereznek, melyek a birodalom dualismusa mellett már a centralista lapok hasábjain is mind gyakrabban merülnek fel: úgy remélhetni, hogy a kiegyezkedés fonálát egy jövő magyar országgyűlés megint kezébe ragadhatja; az pedig csakugyan ténynek látszik, hogy a főnnebbi kimentő eszközről a centralisták komolyan gondolkoznak, mert a foederalisták organja a „Vaterland“, mely a pluralismus mellett van, vagy is nem azt akarja, hogy a birodalom két képviseletre osztozzék t. i. magyarra és osztrákra, de visszaölelje a többi királyságoknak is, minő Csehország, Gallicia stb. teljes autonómiáját, s ős historiai jogait, ezen lap nagyon hevesen kel ki a dualismus ellen, s az ennyire hajladozó centralistákat e téren is üldözöbe veszi. Minthogy azonban a dualismus egy középeszme a centralisatio és pluralismus közt, a felett hosszas történelmi helyzet szól mellette, legvalószínűbbnek látjuk, hogy ez egyszer Ausztria a dualismus alapján fog rendbe jönni.

A nemzetiségi kérdéshez

a Magyarország idei 5-dik számában jeles történetünk Szalay nagy érdekű cikkét ad, melyből lapunk szűkköréhez képest átvesszük a következő részleteket:

Vakmerőség volt vérmes reményeink éveiben hinnünk, hogy az ország összes lakosságát egyjékűvé tehetjük, hogy még Horvátországba is átültethetjük a magyar nemzetiségnek mindent beárnyékozó fáját; de vakmerőség volt szintén, elcsüggedésünk napjaiban feltettünk, hogy az egységes állam alapelvei reánk már nem alkalmazhatók, hogy feltámadásunk nem eszközölhető, hanemha ezer éves multunkkal szakítva, országunkból — kivétlen belőle, vagy szégyenletesen befolyolozván az egy nemzet oltárát — nagy karavánszerajt csinálunk, mely rendez-vonsul szolgáljon egy sereg nemzetnek, mik közül külön mindenik — nem vádtkéreg mondjuk, mert a gravitatio törvénye úgy bozza magával — ha amaz oltár eltűnik, az országon kívül keresendi Mekkáját.

A zavart, igenis, akarunk ellen részben mi ennemmagunk is idéztük elő.

Emlékeztünk csak vissza, hogy mint keletkezett a hosszú dermedtség után a nem-magyar ajkú népiségek kielégítésére irányzott jelen mozgalom. Lakománál, színházi mutatóványoknál, emlékfelszenteléseknél, — mikor a csengő pohár mellett igen ápropos jött a csengő szó, — az ember természetesen örömet s majdnem kirekesztőleg élt az egyenlőség, a testvériség áldásigével, de melyek, azon képen mint a Gleichberechtigung, sokféleképp lévő értelmezhetők, belőle mindenki azt érthette ki, a mi után józanul vagy botorul esengett.

Midőn a törvényhozás padjain fogtunk helyet, szabatosabb formulázásra volt szükség.

„Az ország integritásának, az ország törvényes állásának, mint conditio sine qua nonnak fenntartása mellett eszközölni: hogy az ország nem magyar nyelvű lakosai, nemesak mint a magyar állam polgárai, hanem ugys mint szerbek, ugys mint románok sat. fenkölt homloklat futhassák a közélet pályáját, „erectos ad sidera tollere vultus.“ — ez volt a feladat.

Nehéz feladás, olyatén, minőt még semmi állam sem fejtett meg, sem a multban, sem a jelenben; s melyet mi is csak annyiban fogunk megfejtetni, mennyiben következetesek maradunk — sem innen sem tulnan — sine lege non vagantes — az alsóházi választmány által felállított alapelvhez: hogy a szerbek, a románok sat. Magyarország területén nem mint Sonderbundra vezethető különsvetű nemzetek, hanem mint egének, — mint ilyesek azonban a legtágasabb alapon, tehát a szabad egyesülés alapján, nemzeti igényeiket megszorítás nélkül érvényesíthessék, — érvényesíthessék első sorban a leghatalmasabb tényezők, egyház és iskola által.

Vannak más országoknak is vegyesfajú lakosai. Hogy Csehországot, Lengyelországot, Oroszországot említettél hagyjam, — ime ott van a Bretagne. Celta népessége Franciaország kamaráiban már régóta képviseltetik, de képviselőinek még csak eszükbe sem jutott, közigazgatási, törvényhozási sat. nyelvű magoknak a gaelt követelni. Angliában ott van a felföld Skóciában: a lakosok anyai nyelve az Isten s a közszé házára szorítkozik. Ott van a brit tengerben Man szigete, ötvenezer lakosa egytől egyig azon egy nyelven, mankul szól, a sziget közigazgatása egészen külön valami, még a brit „imperial parliament“tel sincsen kapcsolatban, ottthon a szigeten ül össze saját képviselő háza, — itt talán csak közigazgatási, törvénykezési, törvényhozási nyelv a mank nyelv — dehogy az! Irland nagy szónokai Grattan és Gurrán, vajjon irtál beszéltek-e a dublini parlamentben? dehogy beszéltek! Szóltok-e O'Connell valaha a zöld Erin nyelvén Westminsterben? Igen, mint például a muzeum teremében angolul, spanyolul, németül szóltok a képviselők, — idézett néha egy ir közmondást, egy ir verset valamely népdalból, de nem csak hogy a brit parlamentben nem jött eszébe más nyelven szólni, mint angolul: még a dublini Cornhallban sem szólt irtál. Olvastuk-e valaha, hogy a baszk tartományok, a még most is szabadidétos baszk tartományok baszk nyelven szerkesztett választási jegyzőkönyvvel indították képviselőiket a Corteshez Madridba? aligha olvastuk. S ne mondja senki, hogy ezen népségeknek nincsen nyelvi, nincsen irodalmi nyelvük. Hiszen gael nyelven zengé költeményeit Oszsian, gael nyelven olvassa ma is a Highland lakosa e műveket, melyek szépségeikkel a délszláv poesis legragyo-gobb gyöngyeit is felülmúlják. És a ki Walesben utazik, gael nyelven irt hírlapokat talál mindenik állomásán, s ott olyannyira nem hiszi senki, miszerint a walesi nép nyelve és irodalma hanyatlóban vagy éppen kihalóban van, hogy Rajacsics patriarcha sem táplálkozhatott fellengzőbb remé-

nyekkel a déli szláv faj jövődjéje iránt, mint a minőket az angol episcopatus egynemelyik tagja táplál a walesi irodalom, a walesi népfaj nemzeti jövődjéről.

S hogy necsak celta népekre hivatkozzam, — mert talán köztünk is vannak, kik ezeknek hivatását a jelenben már csak arra szorítják, miszerint a germán és román nemzeteknek martalékul, vérfrissít chylusul szolgáljanak, — lássuk a Vlámeket, az alsónémet faj egyik legéletrevalóbb ágazatát.

Belgium népességének háromötödét tudnivalóképen vlámek képezik. A nagy német irodalom ezeknek is irodalmuk, s még nagyobb mértékben a hollandi, melynek nyelvtől az övék ugy szólván csak az orthographia által különbözik; de a vlám irodalom egymagában is elégséges az államélet minden szellemi szükségének fedezésére. S mégis — noha, mint érintettük többségben vannak a vlámek: Belgiumnak törvényhozási, törvénykezési és közigazgatási nyelve a francia. És ennek így kell maradni, mondá nekem 1849-nek elején Brüsszelben Weustenraad, — mint neve mutatja, maga is vlám — ennek így kell maradni, ha nem akarjuk, hogy Belgium leszáljon azon piédestalról, melyen mintaképül fénylik, útmutató szövétnekül az alkotmányos élet valamennyi hiveinek. Nem a buta véletlen, nemis a zsarnoki önkény adta Belgium közéletének nyelvül a vlám német helyett a vallon-franciát, hanem a historiai fejlődés szükségessége, melyet a nemzetiségi elv következetes és mégis monstrosus alkalmazása csak államunk tipusának, szabadságának rovására akaszthat meg.

Hallom a közbeszólást: „lám, mellettünk, a nem-magyar nemzetiségek igényei mellett szintén nyilatkozik a historia; leigázásunk előtt a szerb territorium, a román territorium, az orosz territorium szent István birodalmának külön alkátrészeit képezték.“

Ah azok az önk historiai!

Baco igazat mondott, irván: az alapos philosophia visszavezet Istenhez, a felületes elvezet tőle. Igaz, gondolom, ez is az: az alapos historia a valósághoz viszen, a felületes a tévedések tünkelegébe.

Önök historiai érvei már megezáftattak másutt. stb. Érdekes cikkét a jeles történész így végzi:

„Némi jogom talán nekem is van historiai kutatásaimra hivatkoznom. Én is tanulmányoztam Magyarország régiebb historiját, előítélet nélkül, mint hiszem, legalább sine ira et studio bármely nemzetiség irányában. Tanulmányoztam különösebben az európai continens legezababbb államában, mely mint egyébre, — úgy erre nézve sem tűr nyílt-gőt; tanulmányoztam azon catastropha után, mely alapjában renditven meg házánkát, ennek új talapzatrait fektetését látszott ajánlani. És lelkiismeretes vizsgálódásaink az volt eredménye: hogy valamint a multban Magyarország mindig egységes állam volt, s nem soha külön-külön territoriummal bíró népiségek confederatiója: ugy egységes államnak, az egységes magyar nemzet államának kell maradnia ezentul is, ha nem akarjuk, hogy eddigi tipusából kivetkezett, szabadságot és műveltséget hosszadalmas ideig egyiránt nélkülöző emelygös chaosszá váljék.“

Hazafui hangok Erdélyből

e czim alatt az „Idők Tanuja“ következő cikket hoz:

Nem rejtett örömmel regisztrálják a pesti lapok ama hirt, hogy Ő Felségének Velencezébe távozta előtt a miniszteri tanácsban az határozatot voltna el, hogy Magyarországon a febr. 26-ki pátens ne erőltessék. Ott tehát a provizorium valódi statu quo-ban való maradás és a remény, hogy végre csak sikerülend a korona és a nemzet közti kibékítés, épen nincs elvágya.

Hát Erdélyben miként állunk e tekintetben?

Itt is provizorium alatt állunk; de ez egészen más természetű. Nálunk mi sem történik, mi a főnemlített remény élesztését czélozná.

Országul nyilatkozott az obajtás, bár újból megnyílnának a kolozsvári liceum kapui. És ime, még igazunkat is tisztviselőink által sem ismert törvénykezési formák szerint kell keresnünk.

Alig néhány hete, hogy a megyék szerveződték s már újból más szervezéshez kell fogni, melyről, — miután nem Ő Felsége legmagasb aláírása mellett kelt — azt sem tudjuk, ki ember munkája; olyané e vajjon, ki maga is azt kívánja, hogy az áldott bízalom fejedelmünk s népe között visszaálljon, vagy talán az egész új szervezés legfőbb célja a febr. 26-ki pátens kiereszkölése? A szász dolgok fővezetője nyíltan, Isten és világ előtt ezt valja föladatánl. Kinek megbízásából? Apostoli Fejedelmünkéből bizonyosan nem; mert Ő Felsége az alkotmányt visszaállítani ígérte és aztát a jelen állapotot maga ideiglenesnek kimondani méltóztatott. Mire való tehát ama paragrafusok hosszú sora, melylyel új szervezést szándékolnak? A provizorium, ha már meg kell lennie, el lehet a tervezett bizottmány nélkül is, melyet oktroýáltak, s mely mint idegen plánta soha honunkban gyökeret nem fog verhetni.

Igaz, hogy jelenleg a biztonság erős kezek által helyre állított. Új ideiglenes kormányzónk megjelenése olyan honunkban, mint valami titkos jó szellem működése; de hát oda törekednek-e némely államférfiak, hogy Ő Felsége e kegyes intézkedését olyasminek árán kelljen vásárolnunk, mi bittünket, a legmagasb ígérethe való reményünket újból megrendítheti? Ama biztonság azon szilárd akarata, hogy

rend legyen, kifolytán. Kevésbé megnyugtató volna-e a rendnek a visszaállítása, ha az említett oktroa nem követné?

Bizony próbálnunk föl az eljárás, hát ha sikerülne lebalább Erdélyt a merev centralizációnak megnyerni. És mi a felelet a próbára? Háromszék, Szolnok és Maros alkotmányosan szervezett közegei lemondanak, visszahúzódnak oly intézkedés elől, mely a legmagasb ígéret teljesítését hátráltatni indult; a többi megyék tisztviselői maradnak még, hogy új áradatnak gátul szolgáljanak, népszertiséget is kockáztatva tévén, nehogy fensőbb érdekek zilált állapotnak induljanak.

Valóban, hogyha ily provisorium mellett is tágnul keblünk a zajló állapot lecsendesültének láttára; mert erős kezűk örködnék a biztonság fölött: mi boldogság lesz akkor, midőn ez erő a visszaállítást ígért törvényt támogatandja.

A király visszaállítást ígerte az alkotmányt, bounuk nagyobb része szívben szilárdul mellette áll, fognak-e társ-nemzetek ezután is törvényes igényeink ellen törni?

E kérdést tesszük magunknak az új év elején, e kérdésre való felelet foglalja magában jövőnket.

Adja Isten, hogy a király és nemzet közti közeledést áldásának erején tette érelve láthassuk meg még ez év folytán!

Dézs, január 8. 1862.

A megyei tisztikar lemondása után egy héttel, az az a tegnapi napon megtörtént a városi tanács és tisztikar lemondása is; előidézték az unjonozás, adó-kiróvás és osztrák törvények szerinti bíráskodás tárgyában érkezett felsőes királyi főkezményeszeki rendeletek, melyeket az alkotmányos tanács nem teljesíthetvén, a környékbeli nyomasztó hatalmának engedve leküszöb. A lemondás a főispáni helyettes ő nagyságának adatott be s fejeletetett a felsőes kir. főkezményeszekhez. A választott közönséget ma értesíté a tanács lemondásáról s a törvényekhez s letett esküjéhez ragaszkodásáért, jegyzőkönyvileg elismerést nyilvánítot.

A választott közönség még a maga helyén áll s állani fog míg a lemondásra kényszerítve nem lesz vagy fel nem oszlik. Egy pár tag kilépett ugyan, de a többség úgy vélekedik, hogy használ a közjónak s a város érdekének, ha nem hagyja el a tért, míg lehet.

A megyei helyettes tisztikar megalakult, közlöm a személyzet névsorát.

Belső-Szolnok megye helyettesített tisztikarának névsora: Felső-kerületi főbíró: Mihály Ferencz, volt cs. kir. kerületi törvényeszeki segéd. Alsó-kerületi főbíró: Mán Gábor, volt cs. kir. járásbírósi segéd és alkotmányos törvényeszeki ülnök. Felső kerületi alispán: Móza Ferencz, volt alkotmányos szolgabíró. Alsó-kerületi alispán: Jüngling Mihály, volt cs. kir. kerületi titkár.

Szolgabírák a felső-kerületben: Kaczai járásban: Pécsy Imre, volt dézsvárosi tanácsos és megyei szolgabíró. Rettégi járásban: Dada Elek, volt alkotmányos szolgabíró. Kőfarkai járásban: Csernátoni Samu, volt alkotmányos szolgabírói segéd. Magyar-Láposi járásban: Rácz Kálmán, volt cs. k. járás hivatali írnök.

Szolgabírák az alsó-kerületben: Bálványos-Váraljai járásban: Brear Tivadar, volt alkotmányos szolgabírói segéd. Bethleni járásban: Barabás Ferencz, volt községi jegyző. Dézsi járásban: Pataki Gyula, volt tiszteletbeli aljegyző és községi jegyző. Alparéti járásban: Pap Albert, volt alkotmányos szolgabírói segéd. Váadi járásban: Pécsy Ádám, volt alkotmányos szolgabíró.

Főjegyző: Leményi József, volt alkotmányos megyei aljegyző és cs. k. közjegyző.

Aljegyzők: Szarvadi Pál, volt városi aljegyző; Geceze Károly, volt alkotmányos megyei aljegyző.

Levéltárnok: Pataki Ferencz, 1848 előtt megyei levéltárnok, volt városi főjegyző.

Iktató: Barabás Kálmán, volt alkotmányos iktató.

Írnokok: Koltai Ferencz, Szathmári Károly, Galgóczi Antal.

Mérnök: Lányi Károly, volt alkotmányos mérnök. Erdősz: Ungvári György, volt catastralis becsü-biztos. Megyei főorvos: Szöcs Sámuel, volt cs. k. kerületi és megyei főorvos.

Alorvosok: Beregszászi Ferencz, Tokai Pál, Csiki Miklós, Simo Lajos.

Bábák: Román Rózi, Nagy Istváné.

Börtön ő: Dálnoki Dániel, közelebből ugyanaz.

Ajtonálló: Sófai Sámuel, közelebből ugyanaz.

Törvényeszeki ülnökök: Osváth János, volt okleveles ügyvéd; Bányai Vékony Ferencz, volt okl. ügyvéd; Frink Todor, volt okl. ügyvéd; Bartha Dénezs, volt cs. kir. kerületi törvényeszeki tiszt; Czieze János, volt cs. kir. járási hivatalnok és alkotmányos törvényeszeki ülnök; Geisler Ferencz, volt cs. kir. járási hivatalnok és alkotmányos törvényeszeki ülnök; Hoszsza Kelemen, volt megyei adó-biztos; Veres László, volt rendőr-felügyelő.

Tiszti főügyész: Fodor Antal, volt alkotmányos megyei alügyész.

A pénztárnoki s alügyeszi állomások bétöltetlen maradtak. A helyettesített tisztviselők mindnyájan megyei birtokosok.

Árkos, 1861. dec. 31.

Telünk 4 hét óta mindig keményen tart, olvadás nélkül; nem főfok, de mindig jó hideggel, és a legkényelmesebb szánúttal. Azonban a lányi fokos hőmérséklet alatt a föld sehol se fagyott meg. Különös öröme és védelmére van a jó hideg a vadaknak, mert a vadászok érettek a havat üzni unják is, irtoznak is. Meglehet, hogy most a legjobb vadászni sincs fegyvere!

Közéletünkről szívesen közlenék valami örömdetést, de vagy nincs, vagy oly rövidlátó vagyok, hogy ha volna is, föl nem fedezhetem, vagy pedig abban a csodálatos lelki dispositióban vagyok, hogy némely dolgokat, melyek bizonyos lények inyére vannak, semmiképen se szívelhetek. Helyzetünk merő zilzavarnak csak nem mondható, mert az anarcia még eddig csak kimaradt, de mégis nem egyéb az, mint tövel hegygyel összehányt-vevet, alig toldozott foltozott, innen onnan összekapott, rozslu fércelt, zilált állapot, innen onnan összekapott, rozslu fércelt, zilált állapot, szóval egy bámulatos nagy kérdőjel, melyre valahol elmulhatlanul egy hatalmas nagy felelet vár. Képe az egész amaz élettrajzi kifejezésnek: „Sok rossz, kevés jó.“ Nem mondjuk mi itt a birodalom déli szegletén, hogy ennél még rosszabbul is ne lehetnénk; de létünk célja nem az, hogy a rozslét fokaiból mérjük boldogságunkat, mert ekkor a Jób sálátját jogosítónk magunkra, hanem, hogy a jólét felsőbb fokait lehetőleg megközelítsük, az önérdék mind fizikai, mind metafizikai kötelességével. Azonban tudunk annyit, hogy a zavaros víz iszapja termékenyítő szokott lenni, mint például Egyiptomban. A politikai dolgok folyama hasonló a vízfolyamhoz: egyszer tiszta, máskor zavaros; egyszer biztosan halad, máskor ugrósan, kataraktáson, úgy hogy a legóriásabb terveknek is nyaka török.

Epedve kell néznünk ama kellemetlen válságra, melynek előhízt már közelebbi megyebizottmányi gyűlésünkben megérettük, hogy alkotmányos megyehivatalnokainknak, kikhez edes örömmel ragaszkodunk, helyzetükben megmaradásához soká bízunk nem lehet. Szomorúan értettük meg, hogy erélyes kedves főkirálybiránk, mlgr gr. Kálnoki Dénes nr, lemondását beadta; de a mely, a mint halljuk, nem fogadtott el, sőt minden tisztjeink megmaradására vólnának felülről utasítva — feltételei? hallgató!

S. Sz. Györgyi piacunkon a buzának kis köble 7 ft. 20 krig fel a ért. Törökbuza és rozs 5 ft. 20—40 kr. Büköny 4 ft. Zab 2 ft. 60 kr. Brassóban a buza ára felült 7 ft. 60 krig, úgy, hogy S. Sz. Györgyről oda fuvarhaszonnal viszik a nyereszék.

Óhajtok a t. szerkesztőségnek jó remény szerinti új évet; küldjön az ég bőséges vizet malmára, hogy a mint

öröleti a legkedvesebb tárgyakat, még pedig vámolás nélkül, a világ örömeiben tapsoljon rá!

Kiss Mihály.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Említettük volt b. Bornemisza és b. Kemény kormányeszeki tanácsos urak lemondásáról birt; ugyanakkor gr. Bethlen Gábor és Nagy Elek urak is lemondottak.

— Hunyadvármegye főispánja s tisztikara, az általunk közölt előbírrel őszhangzólag, megtartá a tért s helyén maradt.

— Azon utasításban, melyet a megyék szervezéséről szétküldöttünk, már is változtatás történt a „N. Nachrichten“ újabb híre szerint; ugyanis az utasításban az van, hogy a megyei tisztek és bírák a létesítendő ideiglenes bizottmányok által választatnak, most azonban ez a kanczelláriánál odaváltozott a megyei és székbeli törvényeszekre nézve, hogy azok kineveztetnek és tagjainak fizetése 800 ftl lesz éenkint, tehát szintén annyi, mint most a királyi tábla ülnökeinek.

— A „Sürgöny“ a „P. Hírnök“ egy pár cikke alkalmából a mostani provisoriumot így definiálja: Világos, hogy a mostani provisorium éppen mivel rendkívüli viszonyokra van számítva, sem a municipiumok ősi jogkörébe visszaállításával azonos nem lehet, sem bureaucratic szervezetet nem cölözhat, hanem csak az, minek az illető rendeletet nyomán azt tekintünk kell: a kormányzat céljait biztosító, a közigazgatás rendes működését helyreállító ideiglenes intézkedés, melyről tovább menő következtetést bármely oldalra is vonni nem lehet.

— A „I. T.“-nak írják Bécsből: Köztudomásu dolog azon feszültség, mely a m. kir. udv. kanczellaria, és az államminiszterium közt létezik. Az itteni magyar körök azt hiszik, hogy a magyar államférfiak ismét visszanyerendik ő Felsége teljes bizalmát, kivált ha egy kis személyváltás találna történni az államminiszteriumban, mely ugy szeretné bevenni a magyar kanczellariát, mint az olaszok a várnégyszögöt.

A bécsi lapok általában kardot kötnek a magyarországgal kibékülés mellett, még pedig az 1848-i alapon; azonban Schmerling ur félhivatalos lapja a „D. Ztg.“ ugy vélekedik, hogy sem 1848, sem 1847, hanem a febr. 26-diki pátens. De e nézetet naponta inkább nyomja az ausztriai közvélemény.

— A mint az „I. Tanuja“ írja, azon az erdélyi unio történelmének kidolgozására hívott nagy történész nem azon irányra fogja művét dolgozni, a minőre minden jogérző magyar lelke obajtaná, sőt éppen arra fog törekedni, mikép az unio célszertisége és jogossága mellett argumentumokat megingassa. A munka az államnyomdában fog kiadatt. Gyenge előjele ez a hirdetett közéletnek.

Pest városában az 1861-dik kerek évben történt halált okozó bűntényekről és balesetekről következő kimutatást láttunk: a) Idegen kéz által meghalt 16 egyén; b) Öngyilkos volt 38; c) véletlen baleset miatt meghalt 84. Az öngyilkosok közül felakasztás által 15 egyén végeztette ki magát, lövés által 9, mérgezés által 6, kik közül gyufajecskékel 2, kénssavval 1, magzatlehaltó-szerekkel 1, kék gálizkövel 1, fogadásból sokat evés és ivással 1.

IX. Pius pápa képét lefoglalták, mint népizgató tárgyat, még pedig nem Piemontban vagy Nápolyban, hanem Orosz-Lengyelországban a határszéli hivatalon. E képből 10 példányt megrendelésre kereskedő Fuchs Albert küldött oda, s ekkor még kiadatásukat nem eszközölheté, azt igérek, hogy Varsóban majd után tudakoznak ha kiadatják-e? — Ez a sorsa a legitimitásnak a forradalom és despotismus közt.

— A városi redout-terem hasznabérője Ajtai László ezen téli időnyre tíz álarczos táncvigalmat fog rendezni u. m. január 16., 23. és 30; február 6., 13., 20., 23., 27.,

TÁRCZA. JUDITH TÖRTÉNETE.

IV.

(Folytatás.)

De Kecseti mint cerberus örködött körültök. Tanui, kiket a kacsavadászat alkalmával értesülés folytán magával hozott volt, hogy a Judith és Maróthi közti találkozást körükben kisse, még egy részben jelen valának Kibédén, elszállásolva a helység lakóinál. Egyiköket azonban már kora reggel útnak indította Kecseti a szék havasa felé, mintán tudomása volt, hogy Maróthi követje Kibédéről Parajdra utazott a mult napon s ma fog a Szakadát felé M. Váshelyre viszszerüni.

Kecseti követje dél tájt érkezett meg, s hirt hozott megbízójának, a mi ezt arra birta, hogy gyorsan előhozassa nyergelt lovát.

Bement Judithoz s így szólt neki:

— Mielőtt útnak indulnánk, gondoskodnom kell, hogy a Maróthihoz írott levél pontosan kézbe szolgáltatassék. E célra bizonyos ember vállalkozott, s nekem hozzá kell sietnem. De Judith megboacsát nekem, ha azt akarom, hogy engem semmiesetre eszélytelenek s előrelátás nélkülinek ne tartson; és így távollétem alatt velem hozott tanuimat megbízom, hogy itt őrt álljanak s minden cseléddel vagy idegennel érintkezéstől úgy Judithot, mint anyját elzárják. Csak így elrendízhetem azt, hogy a ma tollba-mondott

levél egy utána csempészett titkos levélke által meg ne hazudtolassék.

Igy szólvá Kecseti lovára veté magát, a mint négy idegen embere azonnal a ház folyosóján levő lözökát elfoglaltá, ugyanazok, kiket, mint tanukat hozott magával Kecseti.

— Ah kegyetlen ember, sohajta Judith. Kecseti késő este tért vissza Kibédre, s másnap a szerencsétlen nők kíséretében útnak indult.

Elbeszélésünk korában az utak még a mostaninál is sokkal rosszabb karban valának, s így a közlekedés sokkal nehezebb vala.

Az előkészületek miatt Oláh Miklósné s leánya igen korán nem indulhattak útra, s így éppen nem lehet csodálkozunk, ha egész estvig nem voltak képesek Nyárádó helységénél tovább haladni.

Itt egy kisdézserti fogadóba szálltak be, hol a nők számára külön szobát adhattak át, míg Kecseti magára nézve nem tartá alkalmatlannak, a látogatók által nem igen háborgatott csapszék egy asztalát választani ágyául, köpenyét használnván minden ágyneműtjének.

Judith szemeire nem jött álom, míg anyja beteges testére az utazási roncsolódás nagyobb hatással volt, s a szegény nő enyhe álom karjai közt feledte azon szokott jelmondatát, hogy a földön nincs szerencsétlenebb, mint ő.

A hold már messze fenn tündökölt az ég kúpján, a helységre mély és néma csend terült, melyet néha csak a kakasszó és ebek ugatása bábóritott.

Judith mély ábrándjaiba volt elmertülve. Mily boldognak érzé ő magát alig negyven-

nyolcz óra előtt, midőn az éj éppen ily csöndes volt, s a hold ily csendesben utazott tovább a kék egen, — és mily szerencsétlen mostan!

Mindenekfölött gyilkolta lelkét azon gondolat, hogy tán holnap vagy holnapután Maróthi a kapott visszatartó-levél miatt kétségbeesve fogja magát a hit közvetlen szolgájává fölavatni, hol rá nézve örökre viszárvonhatlanul el lesz veszte.

Kecseti ugy örzé és őriztette minden mozdulatát, lesette minden szavát, hogy lehetlen volt Kibédéről bár egy bizalmas izennel küldhetni valamely követet kedveséhez. Egészen ama retentő lény hatalma alá esve látta magát, kit a szerelmi boszu kivetkeztetett minden nemesebb emberi tulajdonából.

Minden kincsét, vagyonát odaszentelte volna e perczen annak, ki egy levelet elszíven ama retentő lény hatalma alá esve látta magát, kit a szerelmi boszu kivetkeztetett minden nemesebb emberi tulajdonából.

Valóban csakhamar észrevett a fogadó szűk udvarán egy férfi alakot, ki előtte magatartásánál fogva ismeretesnek tetszett. Ugy emléks, mintha Tóbiás, Maróthi hű eselédje jelent volna meg az udvaron, sőt láta volna, a mint lovát a szekérszin lábájához kötözi.

E sejtésnek ellent nem állhatva sietett ki a szobából a szűk tornácra, hol csakhamar meggyőződött, hogy szemei nem csalnak.

— Ah asszonyom! — szólt Tóbiás süsogva és lelkendezve — lóhalálában futot-

tam. A reggel érkeztem Kibédre, onnan most ide. Uram egy levelet kapott tegnap este, melynek olvasására kétségbeesetten rogyott össze. Fölésmelve, parancsolá nekem, hogy lóhalálában siessek s fussak mindaddig, míg nagyságodtól titkon megkérdezhetem ezt: „nincsen-e többé uramhoz semmi izenete?“

— O köszönöm, köszönöm — szólt Judith — menj sietve vissza uradhoz, mondd, hogy minden a mit hozzá irtam hazugság, kényszerítve voltam arra.

— De ha uram nem fog hinni szavainknak.

— Ó hinni fog, szíve fog szólni mellettem. De mégis legyen igazolójeled. Vedd e gyűrűt, nevem van rajta, atyám készítette, ő ismeri s tudja mily kedves ez előttem. Mondd neki, hű leszek hozzá s számítok szavára, ígéretére. Mondd, hogy ne látogasson meg, ne is írjon, haneha töled ir. De tartsa meg szavát, s midőn férfi korát elérte s akarátjának ura lesz, lépjék elő azon jógaival, mit Isten és szerelmem adott neki.

— Mindent így el fogok beszélni, szólt Tóbiás, átvevén a gyűrűt, s egy meglehetősen tömött erszénykét, melyet Judith szobájába visszatérve ablakán dobott ki a biztos cselédnek.

Másnap folytatták útjukat. Judith lelke egészen meg volt könnyebbülve. Kedvesét mentve látta, s nem lévén oka szerelmében és adott szavában kételkedni, érzé, hogy néhány hónapi szenvedést könnyen eltűrhet azon kedves reményekért, melyeknek teljesülése a szenvedés napjait követendi.

(Folytatjuk.)

és martius 2-dikán és 4-dik napján. Vajha megtörténne, hogy nemzetünk visszakapja jó kedvét, a társas élet vigalmait eleven ifaltságunk teljes örömmel élvezhesse.

Az osztrák császári birodalom jelenlegi zilált viszonyainak rendezése érdekében a bécsi „Wanderer” már több figyelemreméltó cikket hozott. Közlebbi cikkeinek egyikeben azon nézetét fejezi ki, hogy: „a magyar kérdést, nehogy ismét késő legyen, meg kell oldani mielőtt a nagy európai dramából ismét egy új jelenet kerülne színpadra. De a kérdést kizárólag és egyedül az uralkodó oldhatja meg, közvetlen érintkezésbe téve magát a magyar szent korona tartományainak törvényes képviselőivel. Minden belevegyítése egy harmadik tényezőnek, legyen az ad hoc-ra juttatott alkotmányozó comitè, constituante vagy bármi, az ügyet csak jobban összebonyolítja.” A szerző, úgy látszik, barátja a dualismusként, s azt mondja: „Az uralkodónak ez a már adott s illethetetlen tényleg megoldandó, a magyar korona országait érdeklőleg a törvényes magyar, s illetőleg horvát országgyűlés meglevő factorainak közvetítése által, s a birodalom másik felére nézve a Lajthán inneni népek számára megadott szűkebb körű birodalmi tanács által.”

A szigorú rendszabályok alkalmazása a Királyhágón túl folyton tart. A „Pesti Napló”-nak Miskolcra írt f. hó 3-ról írják, hogy Miskolc városának alkotmányos főbírája Jekelfalusi Lajos, albirája Éles János és főjegyzője Kis József urak, Máriássy Ádám kir. biztos parancsára befogattak, s a kassai cs. kir. hadparancsnoksághoz kísértették. — A temesvári újság pedig arról értesít, hogy néhány hét előtt egy fiatal emberekből álló társaság mulatott együtt Temesváron egyik külvárosban, mely alkalommal a legmagasb személyt sértő kifejezésekkel illették, s e miatt most katonai törvényszék elé állították. A főbíró kimondott ítélet következtében: Kapus Károly építési rajzoló, Nagy László tanuló, Hogel Ferdinánd kereskedősegéd, Felz József kalmár egy havi, Angerbauer Károly számvívői segéd pedig két havi börtönrre ítélték felségsértési bűn miatt.

A Kolozsvár-nagyvárad utvonalon az utazókra nézve kellemes tudomásul szolgálhat, hogy Biasini újtól kezdve ez utvonalon igen kényelmes szerkesztés, s ügyes kocsikat járat, melyek az állomásokra mindig a legpontosabban érkeznek.

Miskolcra azt írják a „P. L.”-nak, hogy Bereza, szabólesi pandurbiztos erélyes vizsgálatot intézett a múlt évi november hóban, egy sámsoni fuvaroson elkövetett gyilkosság tettesei ellen, s ezeket Szunti ügyvéd és Győrffy volt tanuló személyében föl is fedezte, kik elfogattak. A pandurbiztos nem sokára ezután 17—20 tagból álló rablóbanda nyomába jutott, melyhez több földbirtokos (?) is tartoznék. Szunti testvére, stangási földbirtokos elfogatása előtt agyonlőtte magát. A hír azt beszéli, hogy a legelterjedtebb körökben igen ismeretes egyéniség ez ügyben szintén compromittálva van, s legközelebb elfogják.

A „P. H.”-öt Zalaegerszegről egy borzasztó gyilkolás felől értesítik, mely ott, a környékben a napokban véghez vitetett: Ugyanis a zalaapáti külföldi szent Benedek rendiek bárándi pusztai birtokán — mely Keszthelytől 2 órányira esik — a fővadászi lakot éjfélt után 1 óra tájban számos felfegyverzett gonosztevékből álló, s mint némely körülményekből következtethetünk, legalább részben rögtönzött haramia banda meglepően, s a beszállított utcaajtón zajaongva az udvarba nyomulván, — az állmálból feliasztott fővadászt kijövetelre szólítják, — kívánságuk mondván nem egyéb, mint hogy nekik csak egy kis puskaport adna; a vadász azonban lövéssel válaszol az ablakon át, s golyója a rablók egyikét földre teríti: mire ők nem különben belővdőzni kezdenek, s a ház kilátja beszaggatásához egész büszkséggel látnak; — e közben a vadász is egyre kilővdőz, s az elsőhöz hasonló kínos „aj” kiáltással jelzi, hogy golyója ismét halálosan talált. De látja, hogy a rablókna a házba berontását tovább akadályoznia nem lehet, mivel pedig az előzmények után feltétlenül kellett, miszerint kérelmetlen boszujoknak áldozatán ejtendik: puskáit, revolverjét s nagyszámú töltényeit hirtelenséggel magához veszi, s kétségbeesett szép fiatal, még gyermektelen nevével, belülről felvezetve szűk lépcsőzetet a cseréppel fedett padlásra siet fel, s ott valóban ritka lélekjelöléssel s bősies bátorsággal védi magát a bevesen ostromló, de a szűk feljárathoz közelíteni sem merő rablók ellenében. Végre már távozásra határozzák magukat, s már indultak is, a mikor egyik elkiáltja „agyonlőtt testvéremet boszút kell állanom”, — erre mindannyian ismét visszamennek; a majorbéli gazdát — kinek a fővadász komája volt — ragadják most meg és retentések közt arra kényszerítik, hogy a vadászt a padlásról csalja le. A magát életveszélyben látva elrémült gazda, a rablók kényszerítése szerint, lejövetelre szólítja komáját s biztatja, hogy nem fogják bántani. Hanem ez, a gazdát is, a lépésre ha jőne, agyonlövésse fenyegetve, utasítja vissza a biztató felszólításokat. Mig végre egy szerencsétlen pillanatra elszántságát megrendítve, miután kijelentett kívánságához képest a rablók erős fogadást tőnek, hogy bántani nem fogják, s fegyvereiket is, miként ő igéri, felretekendik, s félre is téve, — a padlásról lejut. Alig lép azonban közibük, megragadják s 3 agyonlőtt cimboráiknak az udvarban fekvő hulláiból vezetik, valamint nejt is; a rablók parancsára ott letérdelnek, s a gonoszok hullái felett a többi rablókkal imádkozniok kell. Rövid ima után a vadászt puskával leütik s azzal a szobába huzolva, hétszer belelőnek; és most, a vérágyaló eddigi látványokat halálkínok közt szemlélő nőre emelik gyilkoló kezeiket. A rablók egyikének, kibén atyjánál, mint uradalmi tisztartónál előbbi években szolgálaltban volt egyénre ismer — kétségbe esve könyörg. Ez kérdezi, hogy ismeri talán? — mire a szegény nő úgy is a gondviselés által sugalmaztatva felel: „nem ismerem én sem egyiket sem másikat; hanem mivel olyan jó ember kinézése van, azért kérem önt könyöröltre. Mi meg is tévé szerencsés hatását, s némelyek csalapulatán dühötől egyedül ennek védelemre emelt fegyveres keze menté meg életét. Éjfélután 4 óra körül volt már az idő, midőn a rablók a 2 hullát s a kiraboltaktól egyetmást magukkal vive távoznak. Az általuk visszahagyott egyik hullában a helybeli kanász ismertetett fel.

— Színelőadásainkat a Szigligeti leányok megerkezése élénkíti, kik már mint az itteni társulat rendes tagjai előadásait megkezdették, melyekről szinbázi rovatainkban teendünk tüzetesb értesítést.

Azon hirre, mely a brassói lapból megindulva körben futott a magyar és osztrák lapokon, mintha Erdély új (nemzetiségek szerinti) felosztása döntőbb körökben tervbe vétetett volna, a S. B. azon megjegyzést küldi szét, miké az ottani (szebeni) illetékesebb körökben azon szándékról mit sem tudnak, sőt hivatalos körökben a leghatározottabban nyilatkoznak e részben, miszerint még csak ilyenmí tervezet sem fordult egyszer is elő.

Rendes előfizetőink közül irtak hozzánk némi fel tudással, hogy lapunkat megszüntették az előfizetés kése delme miatt; de kérjük figyelembe vétetni, hogy lapunk kiadását nem a szerkesztőség kezeli; mi meghagytuk volt ugyan a kiadó-hivatalnak, hogy a szokott előfizetőknek mindaddig küldje példányait, míg ők annak megszüntetéséről nem nyilatkoznak, ennek azonban következménye a lett, hogy a múlt évben 150 előfizetőnek ment ki lap, kik annak árát nem küldték meg, s ez annyi csak a mindig fizetendő bélyeg és posta díj, valamint csak a nyomtatási papír összeszámlálásával, mint lapunknak 8—900 forintig való direct károsodása. Ennél fogva kérjük t. előfizetőinket, hogyha szinte a befizetéssel késnének is, legalább megrendelésüket megtenni sziveskedjenek, mert a kiadás kezelésénél nem képes a kiadó-hivatal kiválgatni, s külön kezelni azoknak névsorát, kiknek folytonos részvételében bizhatik.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. Mindamellet, hogy a Trenttgy a fogva volt ügynökök szabadon bocsátása által kiegyenlítettnek tekinthető, érdekes lesz azon diplomatiai előzményekkel megismerkednünk, melyek ez eredményt előidézték. Angol lapok szerint Palmerston lord, nem hogy, a mint hire volt, harcias politikát követett volna e kérdésben, sőt mindent megtett a békés megoldásra. A tory-szemlélt „Presz” írja: „Eleitől fogva tudta a világ a miniszteri lapokból, hogy az elégtétel iránti követelés ultimatum alakjában terjesztett elő; de ez csak a fel igazság. A formazserű ultimatummal egyszerre kapta Lyons lord azon utasítást is, hogy az ultimatumot egyelőre tartsa magánál, s csak akkor terjessze elő, ha személyes értekezései meghiusulnak. Három napi időhaladék volt engedve a határozott tartalmu okmány benyújtása előtt. Ki volt számítva, hogy ez időközben a washingtoni kabinet, az ultimatum hivatalos közlése nélkül is meg fog ismerkedni az igazi tényállással. Lyons lordnak a három nap alatt szóbeli előterjesztéseket kellett tenni, komolyan, de udvariasan s észokokkal és bizonyítékokkal érvényesíteni az elégtétel iránti igényeket. E közben az amerikai kormány és nép megismerkedhetett az utóbbi gőzök által vitt hirlapok tartalmával. A salétrom és fegyverek kivételének megtöltése az angol kikötőkből — egyik tény. Egy hadsereg elküldése Canadába — másik tény. Anglia komoly szándéka nyilvánvaló volt. Aztán kormányunk határozott politikájának nyilvánosságra hozatala a „Times”-ban s ezen politikának az angol nép részéről lelkesült helyeslése. Ki volt számítva, hogy ezen tények teljes hatásukat megteendik a három nap alatt. Ha rosul tünnek ki, Lyons lordnak a negyedik napon be kellett nyújtani az ultimatumot s a foglyok hét nap alatti kiadását vagy utleveit követelni. Mig Palmerston lord követeltük ezen utasítást adta, egy pillanatot sem vesztett el, kiábrándítani az amerikai követet azon eszme iránt, melyet némely lapjaink dühöngő barezlármája természetesen elő kellett hogy idézzon, — azon eszme iránt, hogy Anglia kívánja az egyesült államokkai ellenségeskedést. A diplomácia veteránja megértette Adams ural, hogy békebirósági döntésről szó sem lehet, midőn azt kérdezte tőle, van-e békebirói eljárásnak helye, ha egy ember, legkisebb kihívás nélkül, egy más embertől pofoncsapást kap? Még többet. Hogy bebizonyítsa a washingtoni kabinet azon gyanújának alaptalanságát, mintha Anglia az elszakadt államok javára szándékoznék beavatkozni, miniszterelnökünk tudatta Adams ural, hogy a franciaia kormány még a múlt évi június hóban javasolta a déli szövetség függetlenségének elismerését. E javaslat Fould uraltól származott, de az angol kormány minden ilyen eljárási modort visszautasított. Palmerstonnak ezen közleményeit Adams ur azonnal megküldötte kormányának, úgy hogy mindjárt kezdetén a Lyons lord és a washingtoni kabinet közti értekezéseknek, ez utóbbi értesítve lehetett a franciaia kormány ezen javaslata felől, melyből láthatta, hogy Franciaországtól segélyt nem remélhet.”

Különben a lapok innen és túl a calais-i szoroson már a külföldszövetkezett államok elismerésének szükségességét kezdik pergetni. A „Herald”, hasonlólag tory-lap, azt mondja, hogy a déli államok függetlenségének elismerése továbbra már nem halasztható. A parlament lefolyt ülészakában több alsóházi tag kívánta ezen kérdés tárgyalását s attól csak Russell lord közbevetésére állottak el. Most azonban a „Herald” nemcsak azt reméli, hogy szőnyegre hozatik, hanem hogy nemzeti határozattal is fog valni. A „Herald” későbbre tartja fenn az elismerés politikai jelentőségének vitatását; most csak a kereskedő világot akarja figyelmeztetni azon előnyökre, melyek az ostromzár megszüntetéséből származnak.

London, jan. 9. A „Times” meglegedését nyilvánítja a Trenttgyben kivívott eredmény felett s következő okoskodik: Ez egy nagy győzelem, habár nem vagyunk ott, a hol voltunk bántalmaztatásunk előtt. Van egy időszak történelmünkben, midőn nem éreztünk volna oly igazi örömet a felett, hogy egy összehitt községnek békés kiegyenlítés által vételeit eleje. Mi — folytatja a „Times” — kételkedünk, hogyha Franciaországot hasonló meggyalázás éri, ez ugyanazon mérsékletet és készséget tanúsította volna egy elkésett elégtétel elfogadására. A mi a szövetségi kormány azon jegyzékét illeti, mely a foglyok kiadását kísérendi, mi már előre el vagyunk készülve nyugalmason végig hallgatni egy szóhálmazt, ha szinte ez fenyegetés és rossz aka-

rat rejtélyes kifejezéseit tartalmazná is. Az mit sem tesz, hogy az elégtétel jószívvel adatott-e vagy nem; a melegség lényege a foglyok kiadásában van.

A „Morning Post” ugyanazon napról ezeket írja: A szövetségi kormány engedett s Lyons lordnak kijelentette, hogy a foglyokat kész kiadni, a mikor és a hol követünk kívánni fogja. Feltesztjük, hogy ezen elkésett igazságszolgáltatás kívánt igazolással van kísérve. A washingtoni kormány egy hosszú emlékiratot adott át Lyons lordnak. Szeretjük reményleni, hogy a szövetségi kormány által adott felfejtések semmi sértőt nem tartalmaznak. Reméljük egy szersmind, hogy azon két utas, kik a „Smith Eugenia” hajón elfogattak, szintén ki fognak adatni, még pedig kevesebb megaláztatással Amerikára nézve.

Franciaország. Páris, jan. 6. Már régebben indult volt hire egy közönséges egyházi gyűlésnek, melyet a pápa Rómában szándékoznék tartani az egyház jelen helyzete feletti tanácskozás végett. E szándékatól azonban ő szentsége Franciaországnak Lavalete utján tett ellenszerveleteire ellállott, s azt határozta, hogy a cathol. kereszténység püspökeit nem hívja meg személyesen Rómába, hanem egy egész sor kérdést terjesztend eléjük, melyekre irások feleletet küldjenek be saját székhelyeikről.

A trónbeszédről, melylyel a császár a senatust és törvényhozó testet megnyitandja, azt beszéli, hogy a lehetőleg színezet nélkül lesz tartva. Említve lesz benne Róma francia csapatomak általi megszállásának tovább tartása; de teljességgel nem lesz kimondva, hogy örökké tart.

Klotild hercegnő érdekes állapota már tény, s várják, hogy a „Moniteur” legközelebből hivatalosan fogja tudatni.

A „P. L.” párisi tudósítója szerint jól értesült francia körökben azt beszéli, hogy a jelen év első hónapjai nem fognak egy „kisebbszerű” államkülönsön nélkül lefolyni. Februárban 300 millió frankot veend fel a kormány a deficit fedezésére.

Mint angolországi rovatunk által érintők, francia lapok is vitatják a déli államok elismerésének kérdését. A „Patrie” következetlenséget lát Lincoln elnök régi és mostani politikai elvei közt. Lincoln volt az, ki 1848-ban beszédet tartván a magyar ügyről az amerikai senatusban azt nyilvánította, hogy minden népnek joga van, ha óhajtja és teheti, kormányát megváltoztatni s azt választani helyébe, a mely neki legjobban tetszik. A „Patrie” nem osztja ugyan ez elvet, de megjegyzi, hogyha Lincoln következetes volna, most nem nevezné lázadóknak a délieket. Lincoln még tovább ment, s azt is mondá 1848-ban, hogy a többségnek bármely államban joga van elnyomni a kevesebbséget. A „Patrie” ezt is Lincoln következetlenségének megmutatására hozza fel, ámbár látnivaló, hogy ezen elv épp úgy alkalmazható az északiak, mint a déliek érdekében. Azonban a „Patrie”, úgy látszik a külföldszövetkezett államok elismerésére kíván hatni.

Olaszország. Turin, jan. 6. A „Lombardia” nak írják: Türr, hirszerint a király származéggé nevezetett. (A kölni lap szerint a hadügyminiszter ellene mondott s állását kötötte e kinevezéshez). Klapka tábornoknak, ki több nap óta itt van, értekezései voltak több itteni államférfival s pár nap alatt Párisba utazik, hol, a miat mondják az emigratio több más jelesével tanácskozmány fog tartatni Napoleon herceg elnöklése alatt.

A francziák Nizzánál elsőszólt tábornok lakitnak, részint a kikötő oltalmazása végett, részint és főleg, hogy a Turinba vezető utnak urai legyenek.

Egy jan. 8-iki sürgöny alaptalannak nyilvánítja azon hirt, mintha a miniszterium a felhasznál felett tanácskozt volna. A kormány két milliónyi hitelt kívánt a nemzetország számára vásárlandó fegyverekre.

Németország. Frankfurt, jan. 4. A bajor és porosz katonaság közt ismételt verekedések fordulnak elő. E hó 2-án este volt egy újabb civakodás, mely alkalommal két sebesülés történt. Az őrség különböző részei közti hangulat még felette ingerült. A laktanyák ugyan már nem tartanak zárva, s a bajor katonáknak meg van engedve oly városrészekbe is menni, honnan eddig ki voltak tiltva; de az őrdalások megvannak erősite s az utcákon felváltva mind a négyféle seregbeli őrszárak cirkálnak. A porosz katonák, ismétlés esetére, marsgyakorlatokkal, sőt téli táborozással is vannak fenyegetve. Az osztrákok még eddig semlegesek. Egy második bajor is meghalt sebe miatt.

Oroszország. Finnland fővárosában Helsinforshban dec. 23-án este utcai csendzavarás volt. Nagy néptömeg énekelve és kiabálva futkosott a városban keresztül-kosul, még pedig, a mint mondják, miveltebb osztálybeli egyének által készitve, kik ez által tüntetéseket akartak csinálni. Intézkedés történt, hogy hasonló csendzavarás ne ismétlődjék.

Ugyanonnak írják, hogy a finn hivatalos lap dec. 27-i száma egy császári rendeletet közöl, mely a censurára nézve fenállott némely rendszabályokat részint eltörli, részint módosít.

Varsói jan. 9-i távstüργő szerint a színház „il Bavo” címűt dalművel megnyitattott. Február 1-sőjén valamennyi tanintézet is meg fog nyilni.

Törökország. Konstantinápolyból dec. 28-ról írják az „A. Allg. Ztg.”-nak: Boszniából csak kősa híreket kapunk, de ezek egyről egyig a török hadsereg végpusztulását jövendőlik. Egy ily katastropha nem tartozik a lehetetlenségek sorába, még a franciaia hadjáratok története is emlékszik oly esetről, midőn Spanyolországban s Tyrolban a felkelt parasztok egy hadtestet megsemmisítettek. Itt a politikai következmények képeznek az esemény leggonoszabb oldalát; milyenek Szerb, Bolgár- és Bosnyákországok elszakadása, egy déli szláv birodalom alakulása francia védelem alatt. Ausztriát legközelebből érdekli ez ügy.

Amerika. A congressus hangulatában nevezetes változás történt. Kezdetben túlnyomónak látszott az Anglia el-

leni ellenségeskedés, valamint a rabszolgarendszer eltörléséből buzálgom is. Ujabb időben Lincoln elnök mérsékelt politikája kezd uralomra jutni; s egy congressusi tagnak a déli rabszolgák felszabadítása iránt tett indítványa biztossághoz utasított; mi egyértelmű az elvetéssel. A szenatusban nagyobb a radikál elem; azonban ott is egy a se-reg minden ároni előnyomulása s a déli rabszolgák felszabadítása iránt tett indítvány félretetett.

Ujabbak. Rechberg gr. Velenczébe utazott a császár ő Felségéhez. A „P. L.” szerint Párisból és Szt. Pétervárról érkezett két fontos sürgöny miatt kellett hirtelen elutaznia. Bécsi lapok ellenben a belügyekre vonatkozó jelentékeny határozatokat várnak ő Felségének a birodalom kormányfőiről tanácskozással. Ő Felsége visszajövetele egy pár napra el van halasztva, úgy hogy szerdán vagy csütörtökön fogja Bécsbe érkezni.

Berlinből távirják jan. 10-ről, hogy Franciaország válasza a kereskedelmi szerződés tárgyában oda megérkezett. Hir szerint Franciaország elő-

zékeny ajánlatokat tesz, melyek a szerződés létrejvetelét valószínűleg könnyítendik.

Róma jan. 9. A pápa egy brevet bocsátott ki, melyben felhívást intéz az illetőkhöz, hogy a római és keleti egyházak egyesülésén működjenek. E végett a bibornokokból egy állandó biztosságot alakított, mely a görög egyházzal érintkezzék.

Páris jan. 9. A „Moniteur” jelenti: A senatus és követkamara jan. 27-re hívtak egybe. A következő napon a követkamarában az ország helyzetéről kimutatás fog közzétettni, mint 1861-ben történt.

Turin jan. 9. A kamarai többség elhatározta, hogy a ministerium iránti bizalmat támogatni fogja.

London jan. 10. A „Times” írja, Tegnap ministeri tanács tartott. Az amerikai kabinetnek adandó válasz megelégedést fog kifejezni a felett, hogy a kormány a Wilkes eljárását nem tette magáévá. Az adott elégtétel elfogadtatik s azon remény nyilvánítottatik, hogy a Trentügybeni előzmény sinor-

mértékül szolgál a „Smith Eugenia” féle ügybeni eljárásra nézve is.

A szt. pétervári hivatalos lap jan. 9-ki számában jelenti, hogy a lengyel államtanács legközelebbi rendkívüli ülésében szabályozandja a földesurak és parasztok közötti viszonyokat.

Alexandria jan. 8. A tripolisi törökök Sírjában bántalmazták Franciaország véencezeit. A francia ügynök kártalanítást követel. „Mogador” fregát Tripolisba érkezett.

Kolozsmegye főispánja gr. Béli Ferencz és Tordamegye főispánja b. Kemény György a főkörmány mult hó 19-én 13.017. sz. alatt kiadott körlevél 2 ik pontja szerint hivatalaiktól felmentettek. Az elsőnek helyébe tartományi főbiztossági előadó Groisz Gusztáv; a második helyébe Züllich István. bethleni volt cs. kir. járásfőnök neveztetett ki.

Hir szerint Aranyosszékre Béli Gergely ur helyébe Dindár József ur fog kinevezettni adminisztratort.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DANIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(436)
5481861

Hirdetmény.

Sz. k. Erzsébetváros tanácsa részéről, mult karácsony hó 16-án végrendelet nélkül elhalálozott ersébetvárosi polgár és kereskedő Szenkovits Miklós lehető hitelezőinek ezennel tudat adatik, miszerint addig is, még az ettől hátra maradt vagyon elrendelt összeírása véghezvitelével a néhai vagyon kifizetéséért, ezen hagyatékából fizetések tétele hivatalból megszüntetett.

Sz. kir. Erzsébetváros Tanácsának 1862-dik év január 3-án tartott üléséből.

NEM HIVATALOS.

(435)
Németország legelsőbb orvosi egyetemei által megvizsgált, mindennemű fájdalmak ellen hasznosnak elősmert és a magas cs. kir. helytartóságtól hasznossága miatt engedélyezett
VÉBER-féle

Általános KÖSZVÉNYGYOLCS

mint legelsőbb, legbiztosabb, gyorsan és csálhatatlanul segítő óvszer mindennemű köszvény, hü-lés, göres, oldalnyílás, dagadt tagok, kifeczomodások és podagra ellen, csomagokban használati utasítással 1 ft. 5 kr. mégegyszer oly erős, súlyosb fájdalmak ellen 2 ft. 10 o. é. nem különben a híres párisi általános taapsz minden lehető sebnemek, fagydagatok és tyukszemek ellen. Egy tégely használati utasítással 35 kr. o. é.

A valódi kapható:

Kolozsvártt gyógyszerész Wolff János urnál és Wendler J. örökösainél; Tordán: gyógyszerész Wolff Gábor urnál; Segesvártt: Misselbacher J. B. urnál; Károly-Fejérvártt: Wagner János urnál; Besztercén Dietrich és Fleischer uraknál.

(434)

Hirdetmény.

Mjután b.-magyarutczai lisztraktárunkat a dézsi gözműalmi, elismert jóságú s finomságú lisztnemekkel újra gazdagon elláttuk, — felhiva érezzük magunkat a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe ajánlani, a midőn is azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy eddigi árát lisztnemünknek mázsánként 1 forinttal o. é. lejjebb szállíthattuk, ugyanis:

Árak költségmentesen, készpénz-fizetés mellett:

Legfinomabb Hengerliszt	ft 13. 50.	Zsemlyeliszt	Nr. 3 ft. 8. 50.
Király „ Nr. 0	11. 50.	(Kenyér „	4 „ 6. 50.
Finom „ Mont „ 1	10. 50.	Zsemlyekása legfin.	13. 50.
„ „ „ 2	9. 50.	„ közép	12. 50.

Bátrak vagyunk ennél fogva a n. é. közönségnek szíves megrendelését kérni, kinyilatkoztatván, hogy mint nagyobb, úgy kisebb mennyiségben is képesek vagyunk a vásárlók szükségleteit bármikor, szokott megelőző figyelem mellett, gyors kiszolgálással ellátni; nemkülönben fűszerárunk, valamint saját gyártmányú s általános elismerésnek örvendő punsch, csaj-essenciáink, különféle liqueureink és másnemű édes-italaink is mindenkor dús mennyiségben, a legjutányosabb árért találhatók.

Kolozsvártt, 1862 január 8-án.

Schvarzel és társa.

(431)

(4-4)

A n.-enyedi ref. collegium által Alsó-Fehér vármegyében Vingárdon biratu, jó cserepes kö udvar lakházzal és gazdasági épületekkel ellátott jóság, — mely mérnöki új fölmérés szerint áll 753 catatst: holdra menő, udvartelkek, mivelés alatt levő kisebb és két nagy kiterjedésű tábla szőlőtermő, jó termékenységű kaszáló és szántó földekből, az erdőkön kívül, — folyó 1862-dik év april. hava 1-ső napjától számítandó több évekre, akár a négy-négy ökrös 3 igás fogatokkal és szekerekkel, akár azok nélkül, — s hogyha a kivenni szándékozik a szőlőket nem akarnak kivenni ezek nélkül is; de ez esetben egyik épületes udvarhelynek, a kaszáló rétek egy részének, és pár szántó földeknek kihagyásával, — haszonbérbe fog adatni.

Mely kiadás iránti árverés jelen évi február hó 6-ik napján délelőtti 9 órakor, N.-Enyeden a Collegium udvar-bírói szállásán, meg fog tartatni; melyre az illetők 200 új forint bánt pénzelt meghivatnak. — Addig is a jóság állása, és haszonbéri feltételek iránt, értekezni lehet N.-Enyeden iskolai gondnok Fosztó Ferenczel.

(392)

(3-3)

Egy szó a szülékhez!

Alólított kötelességének tartja a t. szülékét értesíteni a felől, miszerint az általa feltalált s közhasználatra bocsátott programjához mellékelt több hiteles elismervénnyel igazolt biztos hatású **giliszta-csokoládéját** bővebb észlelései után a kised gyermekeknek s úgy a korosabbnak is nem csak giliszta-kór kifejlesztésével, de annak jó eleve való megakadályozása tekintetéből a legjobb egészségben lenni látszóknak is legalább minden két-hóban beadni ajánlja, mert elég példa bizonyítja, hogy az egyéniségeknek a giliszta-aktól megtisztulása után is a giliszta-aktól újra fejleni látszanak.

Már pedig mennél többet tisztulnak meg a gyermekek a gilisztától, vagy annak nyálkás fészkitől, az mind annyiszor a test a giliszta, vagy ennek fészke által el nem emésztett tápot kapja, mely is mindenkor a legjobb egészségbeni lételt mozditja elő.

Egyszersmind találmányáról való kezkeskedési szempontból indulva, kijelenseni kötelességében áll, hogy a mennyiben értésére esett, miként találmányát több más helyeken utanozgatják s ezt az emberiség által siker nélkül használtatják, annál fogva csak azon giliszta-csokoládék ismertessenek el a t. közönség által tulajdonának, a melyekkel a közönség használatára leendő kiszolgáltatásával a t. Bizományosai által tulajdon programjai is átadatnak kiknek névsorai az említett programjaiban rendre elősorolva vannak.

Króczér Ágoston, gyógyszerész Tokajban.

A t. Bizományosok sorozata Erdélyben:

Brassóban: Fabik Ede gyógyszer. Déván Buchler A. Dézen: Krémer Samu. Ersébetvárosban: Szenkovits Z. és L. György Sz. Miklós. Fröhlich gyógyszerész. Hátszeg: Mátyé Béla gyógyszer. Kolozsvártt: Schütz Károly. K.-Fejérvártt: Sándor Rudolf gyógyszerész. Károlyváron: Benich József gyógyszer. Szászsebesen: Weiszörli Adolf. Maros-Vásárhelyt: Bundats Alajos gyógyszer. Nagy-Ényeden: Bisztritsány Sándor. Sz.-Udvarhelyt: Betzási Manó. Szilágy-Somlyón: Végh Mihály, Ruszka és társa. Sepsz-Sz.-Györgyön: Vitályos Béla. Segesvártt: Misselbacher fia és Teutsch. Szebenben: Zöhrer Ferencz. Vajda-Hunyadon: Marschal Károly gyógyszer.

STERN JÁNOS

könyvtárusnál Kolozsvártt kapható: Utasítás

az Erdélyben megszüntetett tizedbejelentések valóstításánali eljárásról, mely a hajdoni urbér-jogosított földesuraságok, ügyvédek, meghatalmazottak sat. szóval mindazoknak, kik urbéri tized-járandóságok valóstításával foglalkoznak, különös figyelmükbe ajánlatik.

Ára 50 kr. Osz. ért.

Magyar nők évkönyve. Második évfolyam, 1862. Szerkeszti Emilia Ára füzve 1 ft 50 kr. kötve 2 ft, vászonba kötve aranyozva 3 ft.

A magyar Jacobinusok, történeti regény, írta Pulszky Ferencz, fordította Beniczky Emil. 2 kötet 2 ft 80 kr.

Népnevelők kalauza. Kerületi tanfelügyelők, igazgatók, hit-elemzők s tanítók használatára írt évkönyv. I-ső évfolyam 186%, tanévre. Több tanférfi s ügybarát közreműködésével kiadták Szanter Antal és Varga Ferencz Pécsen. Ára 1 ft.

A magyar csödtörvény és csödeljárás az 1840-dik évi XXII. és 1844-ik évi VII. törvényekkel. Az ország-bírói értekezlet által javaslatba hozott ideiglenes törvénykezési szabályok szerint egybeilleszté Szeniczey Gusztáv, kir. váltó-feltörv. széki bíró. 2 ft.

Egy esküszög király. Történeti regény. Írta Ábrai Károly. Ára 1 ft.

Különféle betegségek hasonszenvi gyógyítása. Írta dr. Argenti Döme. Ára 4 ft.

Honvéd-élet 1848—49-ből. Humoreszkek, életképek és beszédek. Írta Szokoly Victor. Ára 1 ft 20 kr.

Szerény Ilma naplója. Írta gróf Batthány Julia. Franczából Toldy István. Ára 1 ft 50 kr.

Pogány magyarok vallása. — Írta Kállay Ferencz. A Kisfaludy-társaság által 50 arannyal jutalmazott müthologiai pályamű. 1 köt. Ára 3 ft.

THALIA, zsebkönyv 1862-re. Kiadták Fésüs György és Toldy István. Ára 1 ft 20 kr.

Fenyítő törvényszéki magyar törvény. Fejtegette Szlemenics Pál, törvény-tanár, hit. ügyvéd, a magy. polgári és fenyítő törvények pozsoni kir. akadémiai kövtanítója sat. Ára 2 ft.

Sebész-boncztan kalauz. Fergusson Vilmos szerint magyarítá Plihal Ferencz orvos-növendék. Ára 70 kr.

A díszes társalkodó, vagy is világba termett ember. Hasznos kézikönyv minden neműek és rangnak számára. Az illem és udvariasság minden alkalmak- és viszonyokhoz mért szabályai, továbbá mindenféle társas játékok, énekek, szavalmányok, emlékrverssek, talányok, alkalmi üdvözlések stb. gyűjteménye. Ára 70 kr.

Az anyátlanok életharcza. Történeti redény IV. Béla korszakából. Írta Lapsinszky János. 4 kötet 4 ft.

Rákóczy Ferencz. Magyar életkép. Írta Mühlbach Luiza. 3 kötet. — Ára 1 ft 50 kr.

Utazás Keleten. Írta Orbán Balázs. 6 kötet. Ára 6 ft.

A magyar királyok hadjáratai, utazásai és tartozkodási helyei. Ráth Károly Györmegye levéltárnoka, fő-jegyzője s a magyar tud. akad. lev. tagjától. Ára 2 ft 40 kr.

Kilencz év egy számozott életéből. Írta gr. Wass Samu. I. kötet. Ára 2 ft.